

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izahaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naručnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenlaču (Knabseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamesne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Kokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrtice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Poščne hranilnice.

Slovenci se veselé radi različnih praznikov, katerih so srečno doživeli in se v pobožni hvaležnosti spominjajo Vsegamogočnega, da jim dodeli ljubo zdravje in ljubo življenje. Novo leto, 1. dan v letu je zlasti takov pomembni praznik.

Letos — bi pa jaz rekel — da je za avstrijske državljane — 12. dan januarja imenitnejši, nego 1. dan l. 1883. Zakaj, tega mi ni treba obsirno razlagati, vsaj č. čitatelj vidi, da pišem o poštnih hranilnicah, katere se bodo 12. t. m. otvorile skoro pri vseh avstrijskih poštah. Tega dneva in tega novega zavoda bi se imeli zlasti Slovenci v Avstriji veseliti, in to iz sledečih vzrokov! Duševno življenje je nam Slovincem že kolikor toliko dovoljeno, zlasti od zdanje c. kr. vlade. Dovoljeno nam je, da se smemo Slovenci zvati, da smemo ponosni biti, da smo Slovenci, dovoljeno nam je, govoriti doma in drugod skrivno, javno in očitno v našem jeziku; pisati in tiskati smemo v slovenskem jeziku svoje knjige, v cerkvi se uči moliti, Boga se bati, modro, pobožno in pravično živeti — v našem slovenskem jeziku. Tudi se odpira pot našemu materinskemu jeziku v ljudske šole in v uradnije, in ako smo strogi, ne sme se nam v naših kmetskih šolah zoper našo voljo naš jezik zatirati, in ako odločno tirjamo, morajo nam tudi uradi v našem jeziku pisati. Duševno življenje smo torej Slovenci dosegli že — kolikor toliko — in kar še manjka, — seveda precej še — to bomo tudi dosegli z doslednostjo in pridnostjo, vsaj je naša reč pravična, poštena, naravna, nam in državi na korist. — Slovenci pa smo, kakor vsi ljudje, iz duše (duha) in telesa. Duh naš je okrepcan s pravičnimi postavami in naredbami avstrijskimi, telo naše pa še zelo slabi, slabi zavoljo slabih letin, velikih davkov in drugih nezdod. Telo naše hočem reči materijelno naše stanje, premoženje naše pa slabi tudi vsled lahkoživo-

sti, vsled lehkomišljenosti in drugih malih in velikih razvad naših, in največ pa radi tega — ker smo Slovenci bili premalo varčni, premalo šparavni, vse premalo smo štedili. Slovenec si je prerad privoščil kapljico vina, prerad dober grizljaj jestvin, prelahko je Slovincu krajec iz rok zmuznil za malo koristne in nepotrebne stvari. Tudi se ga je na varčnost premalo opominjevalo; njegovim svetovalcem, nepravim domoljubom, nemškutarjem namreč, kateri so imeli Slovence v rokah, je lehkomišljenost in potrata (radodarnost, gostoljubnost ste sicer lepi lastnosti, a na kvar kmetu) le v hasek bila. Zdanja avstrijska vlada, zdanji merodajni domoljubi imajo zaslugo, da so začeli ljudstvo opominjati na varčnost, in dajati priliko tudi, doma denarje shranjevati, doma obresti nalagati — in to vse na prav lehek način, brez potov, brez stroškov, da človeka, ki mu domoljubno sree bije, kar veseli. — Štajerski Slovenci so sicer imeli tudi zdaj mnogo prilik, svoje denarje shranjevati v hranilnicah in posojilnicah, katerih je veliko na spodnjem Štajerskem; a kranjski Slovenci imeli so skoro do najnovejšega časa edino le ljubljansko veliko hranilnico. Zlasti dolenjska lepa stran, kjer živi vsled obilnih davkov, vsled elementarnih nezdod, pa tudi zavoljo lastne lahkoživosti precej obubožan narod, ni imela do zdaj niti ene hranilnice in posojilnice (razen male v Metliki). Zdaj se pa bode mahoma otvorilo toliko poštnih hranilnic, katerih veliko bolj potrebuje, kajti zavodov, kjer bi denarje na posodo dobival, ne potrebuje toliko, kajti izposojevanje je lahkomišljenemu človeku v pogubo ali škodo, ne v korist.

Slovenci torej zasavski z veseljem pozdravljamo nove poščne hranilnice, ker od njih pričakujemo, da se bode naš narod jih posluževal, da bode varčeval in si s prihranjenim denarjem opomogel materijelno, in da bode opešano materijelno blagostanje tudi dosta k narodnemu ponosu pripomoglo. Kako so osnovane poščne hranilnice, tega nam ni dnes razlagati, vsaj